

ЦИФРОВИЙ ПОСТУП ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Литвинова С. Г.

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник,
заступник директора з наукової роботи

Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
м. Київ, Україна

Широкомасштабне впровадження цифрових технологій в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) України відбувалося в три етапи (рис. 1.):

Рис. 1. Широкомасштабне впровадження цифрових технологій в школах України

Перший етап – згідно з програмою Intel. Навчання для майбутнього в системі післядипломної педагогічної освіти було організовано тижневі тренінги для педагогів з опанування проєктної методики та подолання бар'єру між вчителем і комп'ютером.

Другий етап – реалізація Державної цільової програми «Сто відсотків» та заходів, визначених листом МОН України №1/9-493 від 24.06.11 року щодо підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів, які були

реалізовані управліннями освіти та інститутами післядипломної педагогічної освіти. В основі підвищення цифрової компетентності вчителів було використання базових сервісів: Word, Excel, PowerPoint та електронної пошти.

Третій етап – Covid-2019. Це був шок для всієї освітньої галузі, та вчителів зокрема. Учителі пройшли 5 етапів сприйняття пандемії (за класифікацією Елізабет Кюблер-Росс) та нової форми навчання учнів (рис. 2).

Рис. 2. Сприйняття пандемії учителями за класифікацією Е. Кюблер-Росс

Під час довготривалого карантину вчителі мали самостійно опанувати низку сервісів для виконання навчальних програм в умовах дистанційної форми навчання. Ми можемо класифікувати використані вчителями сервіси за категоріями (табл. 1).

Таблиця 1.

Категорії застосування сервісів в ЗЗСО

Категорія	Сервіси
Лекція (онлайнний урок)	ZOOM, Skype, Google Meet, Microsoft Teams
Лабораторна або практична робота	Phet, CK-12.org, YouTube
Контроль знань	Google Forms, Microsoft Forms, Plickers, Kahoot
Комунікація	e-mail, Viber, Telegram, Facebook, Instagram

Аналізуючи потребу вчителів у забезпеченні освітнього процесу, новими навичками для них були:

- опанування сервісів відеозв'язку для проведення уроку-лекції;
- опанування сервісів для організації та проведення лабораторних і практичних робіт.

Частково вчителі були ознайомлені з технологією проведення онлайн-тестів. Не дивлячись на те, що вчителі вже мали досвід з використання сервісів комунікації, проблемою було формування бази номерів мобільних телефонів та електронних скриньок учнів.

Тому концептуальними підходами до реалізації дистанційної форми навчання в закладах загальної середньої освіти мають бути:

- єдина політика закладу освіти щодо формування цифрового освітнього середовища, яка може коригуватися для трьох рівнів здобуття загальної середньої освіти (початкова школа, гімназії, ліцеї);
- визначений перелік цифрових сервісів і додатків, що використовуватимуться в освітньому процесі у розрізі предметів;
- випереджальне планування освітньої діяльності: на початок навчального року має бути усвідомлено, що підготовку потрібно здійснювати заздалегідь – на чверть (добір презентацій, відео, комп'ютерних моделей, тестів);
- мікронавчання педагогів, учнів, батьків.

Література:

1. Pinchuk O., Burov O., Lytvynova S. Learning as a Systemic. Advances in Human Factors in Training, Education, and Learning Sciences. Advances in Intelligent Systems and Computing, 2019. Vol 963. Pp 335-342. https://doi.org/10.1007/978-3-030-20135-7_33.